

СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

CURRENT STATE OF THE TRANSPORT AND FORWARDING SERVICES MARKET

*канд. техн. наук Н.О. Лужанська, І.О. Дрига, Д.К. Тарасенко
Національний транспортний університет (м. Київ)*

*N. O. Luzhanska, PhD (Tech.), I.O. Dryha, D.K. Tarasenko
National Transport University (Kyiv)*

Діяльність транспортно-експедиторських підприємств спрямована на розробку заходів з пошуків оптимальних рішень для здійснення доставки товару у міжнародному сполученні. Процес обслуговування замовників транспортно-експедиторських послуг здійснюється за їх індивідуальними потребами, що пов'язані з наступними чинниками: вибір вид транспорту, яким можливе виконання доставки; митний режим, що буде застосовуватися до товару; тип товару та його фізико-хімічні властивості; розмір партії товару, який планується до транспортування; орієнтовні терміни готовності товару до передачі перевізнику та його доставки до вантажоодержувача; перелік видів робіт, які замовник планує виконувати самостійно, а до яких необхідно залучення ресурсів транспортно-експедиторського підприємства та інших суб'єктів ринку транспортних послуг [1]. На підставі обробки запиту замовника на організацію бізнес-процесів менеджером транспортно-експедиторського підприємства формується алгоритм надання послуг та вибір посередницьких організацій для забезпечення їх виконання. Як наслідок проведення таких організаційних заходів формується логістичний ланцюг доставки товару [2].

Транспортно-експедиторські підприємства відіграють важливу роль на сучасному ринку послуг, адже приблизно 80% всього вантажообігу організовується експедиторами. Експедиторське обслуговування є складовою руху товару від виробника до споживача. Транспортно-експедиторські підприємства можуть виступати свого роду посередниками між організаціями та підприємствами, допомагаючи здійснювати багатонаціональним компаніям або компаніям, які оперують на декількох ринках, ефективну доставку та реалізацію їх продукції. Якість транспортно-експедиторських послуг відображається не тільки на компанії, але й на національному ринку праці. На сьогоднішній день Україна розвиває свої ринкові відносини з багатьма країнами світу. Дивлячись на це можемо сказати, що розвивається також транспортна інфраструктура країни. В зв'язку з тим, що Україна прямує до світового ринку праці, транспортні послуги теж розвиваються з кожним днем все більше.

В Україні існує значна кількість підприємств, які надають транспортно-експедиторські послуги. Деякі організації здійснюють комплексне обслуговування зовнішньоторговельних операцій, а деякі спеціалізуються лише на одному виді. Це дозволяє замовникам вільно обирати потрібний нам сервіс.

Переваги діяльності транспортно-експедиторських підприємств: можливість здійснювати різні види транспортних послуг; можливість виконувати як внутрішні, так і міжнародні перевезення; можливість виконувати митні оформлення; велика клієнтська база; можливість розвиватися; можливість здійснювати всі види послуг в межах одного підприємства. Серед недоліків при наданні транспортно-експедиторських послуг слід зазначити: неякісне або несвоєчасне виконання посадових обов'язків експедиторами при обслуговуванні замовників; відмінності переліку доступних послуг у різних підприємств; конфлікти з замовниками; затримки в оплаті за надані послуги.

Інтеграція України на міжнародний ринок вимагає адаптації бізнес-процесів національних підприємств до міжнародних стандартів. Розвиток в цьому виді послуг є необхідним. Транспортні послуги постійно розвиваються, адже транспорт є складовою постійного кругообігу товарів як в Україні, так і у всьому світі. Для розвитку транспортно-експедиторських підприємств необхідно збільшувати спектр послуг, що користуються найбільшим попитом серед замовників. Проте, ряд перешкод, що виникли у діяльності транспортно-експедиторських підприємств під час війни є досить важливими і потребують застосування управлінських та організаційних рішень для стабілізації усіх бізнес-процесів як на внутрішньому рівні, так і зовнішньому.

Транспортно-експедиторські підприємства під час війни грають ключову роль у постачанні товарів різних сфер використання. З початком війни, коли деякі підприємства зупинили роботу через бойові дії, а частина взагалі опинилась в окупації, виникла проблема з наповненням полиць і деякі міста залишились без найнеобхідніших товарів для існування (продуктів харчування, засобів гігієни, медикаментів, тощо). Великі торговельні мережі переорієнтували частину асортименту на імпорт. Транспортно-експедиторські компанії проявили гнучкість: перебудували логістичні маршрути та успішно виконали задачу по доставці вантажів з-за кордону. Велику роль відіграють ці підприємства і в перевезенні гуманітарних вантажів до тих регіонів, де їх найбільше потребують. Не можна забувати про найважливіші під час війни перевезення: перевезення вантажів воєнного призначення, що підсилюють обороноспроможність держави. Транспортно-експедиторські підприємства і у цьому також надійні партнери. За час війни відбувся значний перерозподіл долі кожного виду транспорту в перевезеннях вантажів. Транспортно-експедиторські підприємства, що займаються автомобільними перевезеннями, забрали на себе додаткові об'єми, що раніше потребували перевезень морським або авіаційним транспортом.

[1] Литвиненко С.Л. та ін. Транспортно-експедиторська діяльність: Навчальний посібник 2-е видання. – К.:Кондор, 2016. – 184с.

[2] Нагорний Є.В. Транспортно-експедиторська діяльність / Є.В. Нагорний, Д.В. Ломотько, Н.Ю. Шраменко та ін. : підручник. – Х. : ХНАДУ, 2012. – 352 с.